

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

47. An qui ex voto, vel poenitentia tenetur recitare aliquo die tantum partem Rosarii, si illam cum notabili interruptione recitet, dicatur satisfacere, etiam si dimidiam partem mane, & aliam vespere ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

Prælati licentiam esse necessariam, & testatur se plures Romæ vidisse eo die celebrare.

RESOL. XLVII.

An qui ex voto, vel penitentia tenetur recitare aliquo die tantum partem Rosarii, si illam cum notabili in corruptione recitet, dicatur satisfacere, etiam si dimidiam partem mane, & aliam vespere recitet? Ex p. 4. tr. 4. & Misc. Ref. 17.

Que nunc §. 1. **A**ffirmative respondeo, quia, ut probavi in 2. part. tract. 12. resol. 4. recitans Officium divinum cum magna interruptione, satisfacit præcepto; ergo idem dicendum erit in recitatione Rosarii ex voto & penitentia, & hanc sententiam quoad utramque partem tenet Sanchez in opus. tom. 2. lib. 7. c. 2. dub. 19. n. 5. vbi sic ait. Secunda sententia docet, quod licet sine causa iusta interrumpat recitans Horam, & per magnum tempus, non peccat mortaliter, nec tenetur sub mortali ad repetendum, quia licet, physice loquendo, quando est magna interruptio, non sit eadem hora continua: at loquendo moraliter propter intentionem, quam hic habet supplendi quod deest intra eundem diem, censetur integratio & continuatio eiusdem horæ, atque adeo impletio præcepti Horarum quoad substantiam. Item, quia qui tenetur ad Rosarium, vel Psalmum ex voto, vel penitentia, satisfacit recitando dimidiam partem mane, & aliam vespere; ergo similiter in Hora canonica. Ita Sanchez, qui optimè notat hanc sententiam veram esse, licet quis faciat illam interruptionem cum proposito formali reincipiendi postea illud, quod fuerat recitatum, hoc enim non obstante poterit postea non reincipere, sed profequi quod cœperat, quicquid asserant aliqui, quos alibi impugnauimus.

Alibi in tom. 3. tr. 6. Ref. 46. §. primo & in alius eius not.

RESOL. XLVIII.

An qui vouit, vel iuravit, aut habuit pro penitentia iniuncta audire Missam, vel dicere officium B. Virginis, si Missam audiat, vel recitet sine interna attentione, adimpleat votum, & penitentiam? Et docetur præceptum audiendi Missam, & recitandi Horas Canonicas adimpleri sine interna attentione, dummodo interius recitans, vel audiens Missam non se gerat distractus. Ex p. 10. tr. 13. & Misc. 3. Ref. 35.

§. 1. **V**idetur probabiliter affirmative posse responderi, sicut probabiliter dicitur, præceptum audiendi Missam, & recitandi Horas Canonicas adimpleri sine interna attentione, dummodò interius recitans, vel audiens Missam, non se gerat distractus. Et pro hac sententia ego alibi citavi Huradum, Lugo, & alios, & me citato, illam tenet nouissimè Dicastillus, de Sacram. tom. 1. tract. 5. disp. 5. dub. 8. num. 95. & dub. 9. n. 117. vbi sic infert. Eadem ratione colligitur posse implere præceptum audiendi duas, vel plures Missas, si præceptum præcisè sit ex præcipiente, vel legislatore humano, humanaque auctoritate, etiam si vni tantum, vel etiam nulli interius attendat: dummodò exterius sit in eo loco, & situ, quo censetur omnibus Missis præsens, nullo dato signo exteriori, quo ostendatur non omnibus, aut nulli Missæ attendere; nam cum prædicta nostra principia non sit necessaria vlla attentio interna ad implendum Ecclesiæ præceptum, dummodò ita assistatur, ut nulla distractionis significatio detur; attentio verò ad tres, vel plures Missas simul non sit impossibilis, profectò ex eo quòd quis af-

Alibi in tom. 1. tr. 6. Ref. 47. & 48. & in tom. 1. tr. 3. Ref. 2. & in quinque primis lin. Ref.

sistat pluribus, non colligitur quod illis non attendat, necque enim assistentia & attentio ad vnam pugnare cum assistentia & attentio ad reliquas. Ita ille, cui adde Pellizzarium, in Manual. Regular. tom. 1. tract. 1. c. 4. §. 1. n. 48. etiam me citato. Vnde miror, quem modo Reuerendissimus Magister Candidus, tom. 1. disp. 25. dub. 14. vocauerit hanc sententiam improbabilem, cum illam ex Dominica Familia doceat Syluester, Durandus, Paludanus, & D. Antoninus, & ex Societate Iesu Cardinalis Lugo, Coninch, Dicastillus, & plures alij viri doctissimi.

2. Sed quo ad Casus propositos de Voto, Iuramento, & Penitentia, negatiuam sententiam docet idem Dicastillus, vbi supra dub. 7. n. 90. vbi sic ait: Verum autem hoc ipsum sufficit ad impletionem Voti, aut Iuramenti, non est huius loci disputare; sicut nec de non impletione Penitentia inimicè in Confessione. Sufficit dicere non esse eandem rationem, atque de præceptis Ecclesiæ, nam cum obligatio Voti, & Iuramenti sit de re, quæ quantumuis interna sit, sufficienter immo, ut resicit Deo ipsi cui promissio Voti facta est, aut quæ in relem adduximus rei faciendæ, & qui est proprius iudex, & cognitor impletionis rei promissæ, vel vbi alius verbis rem explicem, cum materia promissa comparatione promittentis, & eius, cui promittitur, sit æquè nota, etiam si materia sit actus internus, & æquè subiecta voluntati promittentis, aut iurantis, sibi quæ imponens priuatam legem, potest potestas obligandi ad eam materiam se extendere, quæ promitti potest homini, & acceptanti Deo æquè subiecta est; & nota atque si esset materia externa, Ecclesiæ verò, aut Princeps aliquis suam quasi phararam non extendit, nec extendere potest nisi tantum ad externos actus, qui iura sua subsunt externo illius iudicio, & cognitioni, ut explicatum est. Quod verò attinet ad Penitentiam iniunctam in Sacramento Confessionis, quia ea Penitentia iniungitur à Sacerdote gerente vices Christi, iudicante nomine ipsius, atque efficiente, ut illud opus satisfactorium sit pars integralis Sacramenti, et hæc omnibus capitibus potest resultare obligatio Iuris naturalis diuini, quæ potest transcendere ad actus etiam internos, ad quos Christus ipse instituit Sacramentum, potest virtute sua obligandi pertingere, qui exteriorum pariter actuum atque interiorum notitiam Iudex est, Princeps, ac Dominus, de illi quoque indicat: quod tamen non habet Ecclesiæ, vnde illud axioma ortum habuit: Ecclesiæ non iudicat de occultis. Ita Dicastillus.

3. Verum aliquis posset dicere, quod obligatio Voti, & satisfactionis impositæ à Confessario regularitur, & obligant instar præceptorum Ecclesiæ, ut tradunt communiter Doctores, nisi aliter constet de intentione vouentis, & Confessarij: sed secundum opinionem probabilem præceptum Ecclesiæ non obligat ad exteriorem internam, sed tantum exteriorem: ergo non obligat Votum, aut Penitentia imposita à Confessario. Cogita, nam ipsemet Dicastillus postea dub. 9. n. 119. suam sententiam vocat tantum probabiliter.

RESOL. XLIX.

An qui audit Missam animo non satisfaciendi voto, vel iuramento, satisfaciat voto? Vbi plura de intentione satisfaciendi præcepto. Et an doctrina huius Resolutionis non procedat in obligationibus iustitiæ? Et notatur necessarium non esse habere voluntatem expressam satisfaciendi præcepto: nam si ex ignominia præcepti rem præcepta exequatur, præcepto satisfacit.